

STRASCHACK

Gyűjtés helye: Solymár / Schaumar, Budai Hegyvidék / Pest megye

Gyűjtötte: Kurt Petermann, 1976

Táncdialektus – földrajzi elhelyezkedés szerint Pest megye / Budai hegyvidék

Tánc típus: körben járt páros **figurális** tánc, több pár is táncolhatja. Jellegzetessége, hogy először a kötetlen szerkezetű polkát táncolják, ezután következik a kötött szerkezetű figurális rész, melyben a zene egységeihez igazodnak a koreográfiai egységek.

Zenei **kottaanyag** elérhető a www.emnosz.hu /Kottatár menüben harmonikára és kisenekari feldolgozásban is

Tánc történet

A tánc elnevezése cseh eredetű, magyarul madárijesztőt jelent. Lásd a burgenlandi Vogelstiehl című táncot.

Tánc leírás

A 2/4-es tánc két fő részből áll: egy 2 x 8 ütemű páros polka körtáncból, majd egy 8 ütemű figurális / térformációs részből. A figurális rész Solymáron nem ismétlődik, és az utolsó 2 ütemre a megfordulás helyett párt cserélnek. Ezt nevezik németül Räubertanz-nak, vagyis rablásnak. A felvételen párosan táncolják, de elképzelhető játékos táncként is, ahol a páratlanul maradt személy pl. egy seprűt táncoltat a páros körpolka alatt a kör közepén. Az utolsó 2 ütem alatt a páratlanul maradt személy új párt szerez magának. Aki egyedül marad, az felveszi a seprűt és a kör közepén folytatja a polkát.

Kiindulási helyzet:

A párok egymással szemben állnak, a férfi a belső körben, ún. keringő fogás

A tánc menete:

NKUL- KP-1-2021/1 - 001529

A lépést a férfiak bal, a nők jobb lábbal kezdik.

1. – 16. ütem: polka körtánc

17. ütem: elengedjük a kézfogást, miközben aprót lépünk egymástól hátrafelé

18. ütem 3 dobbantás jobb-bal-jobb lábbal ti-ti-tá ritmusban a nőknek, a férfiaknak ellentétesen, bal-jobb-bal lábbal miközben leeresztjük a kezünket a testünk mellé

19. ütem: nyugodtan állunk egymással szemben, mialatt a karok a helyükön maradnak

20. ütem: 3 taps a saját tenyérbe ti-ti-tá ritmusban

21. ütem: a jobb kéz mutató ujjával ti-ti-tá ritmusban a párunk felé fenyegetünk játékosan. Azért, hogy a figurális rész jobban érvényesüljön, a szabad karokat a lányok csípőre, a fiúk hátra teszik.

22. ütem: a bal kéz mutató ujjával ti-ti-tá ritmusban a párunk felé fenyegetünk játékosan

23 - 24. ütem: 4 apró futó lépéssel új párt keresünk, akivel előlről kezdjük a táncot

A dallamhoz nem énekelnek **szöveget**.

Megjegyzés:

Egész Európában, több nemzetiségnél különféle változatokban elterjedt néptánc. A figurális részt általában megisméltik.

Nevezik még: Fingerlitz, Spitzpua (Szigetújfalu), Mit dem Füßchen...(Taksony) a vecsési táncrendben a Stummertanz, az Ausztriában Sautreiberként <https://www.youtube.com/watch?v=TsOFr6epII&t=44s> vagy Voglstiehként (Burgenland) ismert. https://www.youtube.com/watch?v=WDRJjj_5G2k.

Dóka Krisztina: A magyar táncfolklór átalakulása (1896 – 1945) című doktori disszertációjában a 109. oldalon a következőket írja:

„Németes, játékos - pantomimikus kötött szerkezetű polka jellegű páros tánc. Ismerjük nagyobb európai elterjedtségét (német-osztrák, cseh, szlovák, román, délszláv, magyar). ...A 19-20. század fordulóján a táncmesterek is terjesztették. A székelyek körében az

„A láboddal toppangass, a kezeddal csattogtass”... kezdetű szövegek változatait éneklük a dallamhoz.

Dr. Kiss Gáborné: A magyarországi német táncagyomány és forrásai című munkája 430. oldalán a következőket írja a tánc típusról: „Himesházán él a Neubayrischen, amelyet Dél-Baranyában Zögerweib néven találunk meg, másutt Stötterer Pascherként őrzik. Ha a Zögerweib tágabb elterjedését nézzük, megtaláljuk Közép – Lengyelországban, s gazdagabb formákban az alpesi országokban. Közkeveltségnek örvendenek a különböző Pasch, azaz tapsos táncok. A legjellegzetesebb, amelyet erre a nótára járnak a „Mit den Füßchen...”. Gyermektáncként is mindenütt megvan. A zene és a motívika nagy állandóságot mutat ezeknél a táncoknál is. Petermann a szűri formát filmezte a dallam kezdő sorából vett névvel. „

Lásd még: Aenne Goldschmidt: Handbuch des deutschen Volkstanzes. Systematische Darstellung der gebräuchlichsten deutschen Volkstänze. Textband. Henschelverlag Kunst und Gesellschaft, Berlin 1967 S. 263 – 269.

Készítette: Winhardt Ildikó 2021.

NKUL- KP-1-2021/1 - 001529